

78. rocznica akcji „Koppe”

2022-07-11

Dziś, 11 lipca przypada 78. rocznica akcji specjalnej „Koppe”, przeprowadzonej w Krakowie przy ul. Powiśle przez żołnierzy z harcerskiego batalionu „Parasol”, przy wsparciu Kedywu Okręgu Kraków AK. Celem akcji był niemiecki dygnitarz gen. Wilhelm Koppe. W tym roku uroczystości rocznicowe odbyły się 9 lipca.

W rocznicę akcji specjalnej „Koppe” spotkali się przedstawiciele środowisk kombatanckich, władz samorządowych, harcerze z ZHR i ZHP, rekonstruktorzy z Grupy Rekonstrukcji Historycznej „Parasol” oraz mieszkańcy Krakowa, aby uczcić pamięć bohaterskich żołnierzy batalionu „Parasol” i Okręgu Kraków AK. W uroczystościach uczestniczyli także żołnierze Wojska Polskiego, szczególnie Jednostki Wojskowej Komandosów z Lublińca, dziedziczącej tradycje batalionu „Parasol” i Jednostki Wojskowej „NIL”, której patronem jest gen. bryg. August Emil Fieldorf „Nil”.

W tym roku uroczystości organizowane przez Prezydenta Miasta Krakowa i Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie przy współpracy z krakowskim Oddziałem Stowarzyszenia Szarych Szeregów i środowiskiem harcerskim – Szczepem 5 KDH „Wichry” im. phm. Stanisława Okonia odbyły się w sobotę, 9 lipca. O godz. 10.30 rozpoczęły się mszą świętą za dusze poległych i zmarłych żołnierzy batalionu „Parasol” i Kedywu Okręgu Kraków AK w kościele oo. Kapucynów przy ul. Loretańskiej 11.

W nabożeństwie wzięli udział poczty sztandarowe. Dalsze uroczystości rocznicowe rozpoczęły się o godz. 12.00 przy ul. Powiśle. Pod pomnikiem Czynu Zbrojnego Żołnierzy Polski Walczącej oraz pod tablicą upamiętniającą akcję „Koppe” zostały złożone kwiaty, odczytany został apel poległych i odmówiona modlitwa za zmarłych.

Generał Wilhelm Koppe, wyższy dowódca SS i policji w Generalnym Gubernatorstwie był jednym z głównych organizatorów terroru, odpowiadającym za zbrodnie popełniane na Polakach. Władze Polskiego Państwa Podziemnego wydały na niego wyrok śmierci, który miał początkowo wykonać Kedyw Okręgu Kraków AK. Ostatecznie realizację zadania dowództwo Kedywu powierzyło oddziałowi z batalionu „Parasol”. Była to elitarna jednostka Armii Krajowej odpowiedzialna m. in. za wykonanie wyroku na słynnym „kacie Warszawy” Franzu Kutscherze. Dowódcą akcji został Stanisław Leopold „Rafał”, a jako miejsce jej przeprowadzenia wybrano róg ul. Powiśle i pl. Kossaka w Krakowie. W akcji, po stronie polskiej, brało udział 28 osób, wg szacunków w przygotowania mogło być zaangażowanych nawet 200 ludzi. Kulminacyjny moment nastąpił 11 lipca 1944 roku o godzinie 9.20 na ulicy Powiśle. Koppe, wiezony czarnym Mercedese, przejeżdżał od strony Wawelu. Drogę zajął mu ciężarowy Chevrolet wyładowany kamieniami. Podczas gdy żołnierze AK rozpoczęli ostrzał samochodu, SS-man, kryjąc się, padł na podłogę, zaś jego kierowca zdołał ominąć ciężarówkę próbującą zablokować mu drogę. Adiutant Koppego oddawał strzały do chwili, gdy tuż za placem Kossaka został przez Polaków śmiertelnie ugodzony. W pogoń za Mercedese ruszył drugi Chevrolet, z którego nie przestawali strzelać AK-owcy. Jednak samochód wiozący Koppego okazał się szybszy i bezpiecznie uciekł.

Podczas ewakuacji z Krakowa uczestnicy akcji dwukrotnie starli się z niemieckimi patrolami. Podczas tych starć dwóch z nich zginęło, a kolejne trzy osoby wpadły w ręce Niemców i zostały później przez nich zamordowane.

**Magiczny
Kraków**

Wilhelm Koppe, wyższy dowódca SS i policji, sekretarz stanu do Spraw Bezpieczeństwa po wojnie pracował jako dyrektor w fabryce czekolady w Bonn, ukrywając się pod nazwiskiem Lohmann. Aresztowano go w 1960 roku, dwa lata później zwolniono go z aresztu, a proces umorzono w 1964 roku. Zmarł w wieku 79 lat w roku 1975.